

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 52.

Vydána dne 4. července 1947.

Cena Kčs 1.80.

O B S A H:

(115. a 116.) 115. Zákon, jímž se mění a doplňuje zákon ze dne 12. dubna 1946, č. 86 Sb., o stavební obnově. — 116. Zákon o úpravě některých právních poměrů důstojníků, poddůstojníků a poddůstojníků aspirantů v záloze.

115.

Zákon

ze dne 12. června 1947.

jímž se mění a doplňuje zákon ze dne 12. dubna 1946, č. 86 Sb., o stavební obnově.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 12. dubna 1946, č. 86 Sb., o stavební obnově, se mění a doplňuje takto:

1. V § 1, odst. 1 se poslední věta nahrazuje tímto ustanovením:

„Obnova se provádí:

a) novostavbou, přestavbou nebo podstatnou opravou nebo změnou;

b) přístavbou (nástavbou), je-li to v souladu s platným a vyhovujícím upravovacím plánem, anebo, není-li takového plánu, je-li to odůvodněno důležitým veřejným zájmem, zejména též účelností a hospodárností stavby nebo požadavkem dobrého vzhledu;

c) jinou stavební činností jen, děje-li se tak zároveň s přestavbou nebo podstatnou opravou nebo změnou nebo přístavbou poškozeného objektu nebo — jde-li o činnost samostatnou — odstraňuje-li se jí škoda nákladem větším než 250.000 Kčs, u zemědělských usedlostí a rodinných domků a domů obecně prospěšných stavebních družstev škoda nákladem větším než 50.000 Kčs;

d) přestavbou nebo podstatnou opravou nebo změnou nebo přístavbou (nástavbou) objektu, který nebyl poškozen v souvislosti s vá-

lečnými událostmi nebo s nepřátelskou okupací a který náleží vlastníku, jehož jiný objekt byl takto poškozen nebo zničen a nemá býti obnoven na svém původním místě, ale jen za předpokladu, že i v tomto případě budou získány potřebné bytové nebo hospodářské jednotky“

2. V § 1, odst. 2 se v první větě škrtají slova „a aby při tom byl původní stav vždy co nejvíce zlepšen v jednotlivostech i v celku“.

3. Ustanovení § 2, odst. 2, první věty zní takto:

„Zemské komise — na Slovensku okresní komise — se zpravidla skládají ze čtyř členů, a to ze tří odborníků technických a jednoho právního; počet jejich členů může však býti snížen až na dva, při čemž jeden z členů musí býti vždy právník.“

4. V § 3, odst. 1, první věta, se vsunují před slovo „zmocněnce“ slova „podle možnosti“

5. V § 3, odst. 3, se na konci první věty škrta tečka a připojují slova „a zemského národního výboru — na Slovensku státního stavebního úřadu“; v druhé větě nahrazují se slova „zemského národního výboru“ slovy „okresního národního výboru“, ve třetí větě slova „zemský národní výbor“ slovy „okresní národní výbor“ a ve čtvrté větě slova „zemského národního výboru“ slovy „okresního národního výboru“

6. V § 3 se vsunují za odstavce 4 nové odstavce 5 a 6 tohoto znění

„(5) Není-li ustanoven zmocněnec pro obnovu, vykonává jeho činnost okresní národní výbor, na Slovensku státní stavební úřad.

(6) Pro souvislá těžce poškozená území, jež určí vláda podle § 1, odst. 2 a v nichž je znač-

nější počet zničených nebo poškozených zemědělských usedlostí a rodinných domků o jednom nebo o dvou bytech, v nichž v jednom trvale bydlí vlastník, s výměrou vlastní obytné plochy bytů do 80 m², případně s malou živnostenskou provozovnou, může ministr techniky (na Slovensku pověřenec techniky) ustanovit hlavního zmocněnce pro obnovu všech objektů v těchto územích. Působnost hlavního zmocněnce vztahuje se nejméně na obvod správního okresu a platí o něm všechna ustanovení o zmocnění pro obnovu; odchylkou od ustanovení odstavce 3 skládá slib do rukou ministra techniky (na Slovensku do rukou pověřence techniky) a odchylkou od ustanovení odstavce 4 podléhá doзору a přímým pokynům ministra techniky (na Slovensku prostřednictvím pověřence techniky). Pokud se tyto pokyny týkají věci finančních, vydá je ministr techniky v dohodě s ministrem financí.“

7. § 4, odst. 1 zní takto:

„(1) Zemský národní výbor — na Slovensku státní plánovací a statistický úřad — rozhodne podle směrnic a pokynů (§ 1, odst. 2) a vyhlásí v Úředním listě, na Slovensku v Úředním věstníku (Čradnom vestníku), pro které obce platí ustanovení tohoto zákona.“

8. V § 4, odst. 2, § 5, odst. 1 a § 7, odst. 1, písm. a) se škrtá čárka za číslicí „1“ a vypouštějí slova „písm. a)“

9. V § 5, odst. 1, větě první se vypouští slovo „bezodkladně“.

10. V § 5 se vsunuje za odstavec 3 nový odstavec 4 tohoto znění:

„(4) S odstraněním ssutin a trosků podle odstavců 2 a 3 může se posekat až do doby, kdy bude započato s prováděním obnovy dotčeného objektu, neohrožuje-li dosavadní stav veřejnou bezpečnost a nevzniká-li z něho zdravotní závada.“

Dosavadní odstavec 4 se označí jako 5.

11. V § 7, odst. 1, písm. d) se vsunují na konci této věty:

„Ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem financí, na Slovensku prostřednictvím příslušných pověřenců, může poskytovat obcím ze státních prostředků podporu na provedení těchto přípravných prací, pokud nemohou náklady s nimi spojené uhraditi ze svých prostředků.“

12. V § 7, odst. 2 se na konci první věty nahrazuje tečka středníkem a vsunuje toto ustanovení: „jde-li o obnovu celé obce, která má převážně zemědělský ráz, jest přizváti zá-

stupce ministerstva zemědělství, na Slovensku též pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy.“

13. § 7 se doplňuje dvěma dalšími odstavci (šestým a sedmým) tohoto znění:

„(6) Tam, kde toho vyžaduje naléhavá potřeba, může býti za předpokladu, že strany nečiní námitek a není jiných překážek, zejména po stránce regulační, buď na žádost strany nebo z úřední iniciativy provedeno zkrácené řízení, které spočívá v tom, že zemská (okresní) komise pro obnovu provede bez předchozího jednání podle odstavce 1 hned místní ohledání podle odstavce 2.

(7) Má-li býti výjimečně obnova zničených objektů provedena novostavbami v obvodu jiné obce, buď též řízení podle odstavců 2 a 3 pro obě dotčené obce spojena.“

14. V § 8, odst. 1 se na konci připojuje tato věta:

„Výměr může se vztahovati buď na celou obec nebo na některé její části, nebo jen na některé objekty v obci (dílní výměr).“

15. V § 8, odst. 2, písm. a) se na konci vypouštějí slova „jakož i“; písm. b) řádka třetí nekonečí tečkou, nýbrž čárkou a připojují se slova „jakož i“; připojuje se nově další písm. c) tohoto znění:

„c) má-li obec vyhovující upravovací plán, jenž může být podkladem pro obnovu.“

16. Ustanovení § 8, odst. 4 zní takto:

„(4) Pro posouzení, které průmyslové závody nebo jejich objekty je nutno obnoviti (§ 1, odst. 1), je závazné rozhodnutí nebo opatření ministra průmyslu, vydané na Slovensku prostřednictvím pověřence průmyslu a obchodu, u závodů průmyslu výživy po dohodě s ministrem výživy, učiněné na Slovensku též po vyjádření pověřence výživy. Soupis těchto objektů v příslušné obci pořídí místní národní výbor a zašle jej ministerstvu průmyslu (na Slovensku prostřednictvím pověřenectva průmyslu a obchodu) k posouzení. Rozhodnutí zašle pak ministerstvo průmyslu (na Slovensku prostřednictvím pověřenectva průmyslu a obchodu) přímo příslušné zemské (okresní) komisi pro obnovu. Teprve podle tohoto rozhodnutí lze pojmouti takovéto závody nebo jejich objekty do výměru.“

17. V § 8, odst. 5 se vypouští citace „[§ 4, odst. 1, písm. b)]“.

18. V § 8, odst. 7 škrtá se věta druhá a nahrazuje se takto:

„Z výměru (odst. 1 a 6) může podati odvolání obec. Vlastníci dotčených nemovitostí

mohou se odvolati jen proti rozhodnutí výměru podle odstavce 3, písm. a) a e). O odvolání rozhodne ministerstvo techniky, na Slovensku pověřenectvo techniky.“

19. V § 10, odst. 1 se vsunuje jako druhá věta toto ustanovení:

„Ten, kdo žádá o vyvlastnění, je oprávněn podati zároveň žádost o vytvoření nebo změnu stavení.“

20. V § 11, odst. 2 se na místo slova „rozhodnouti“ vkládají tato slova: „zprostiti vlastníka povinnosti k obnově a může rozhodnouti“.

21. V § 14, odst. 1, úvodní větě se citace „§§ 8 a 9“ nahrazuje citací „§§ 8, 9 a 13“.

22. V § 14, odst. 1 se vsunuje jako bod 1 toto ustanovení: „1. Je-li řízení o rozdělení nebo přeměně pozemků na staveniště nebo o sdělení stavební čáry nebo o stavebním povolení již zcela připraveno (zvláště jsou-li předloženy příslušné plány a nemají-li sousedé a zástupci obce námitek proti projednání, zejména je-li prokázán jejich souhlas se žádostí), může zemská (okresní) komise při svém místním šetření provést také komisionální jednání podle stavebních předpisů a rozhodnouti o žádosti na místě stavebního úřadu samostatným výměrem, proti němuž se mohou strany odvolati k zemskému národnímu výboru, na Slovensku k pověřenectvu techniky. Povolení podle stavebních předpisů lze vydati až zároveň s výměrem o obnově.“

Dosavadní bod 1 se označuje jako 1a.

V bodu 2 se nahrazuje dosavadní věta druhá tímto zněním: „Pokud se jeho rozhodnutím mění výměr o obnově, platí ustanovení § 7, odst. 6 a 7 přiměřeně.“

23. V § 14, odst. 2 se před dosavadní znění vsunuje tato nová první věta:

„Pokyny o způsobu provádění staveb (§ 13, odst. 3) se mohou, pokud jde o stavbu obytných budov, odchýlit od předpisů dosavadních stavebních řádů a statutů a od ustanovení předchozího odstavce, musí však dbáti náležitě bezpečnosti nosných konstrukcí, tepelné a zvukové nepropustnosti, jakož i odolnosti proti ohni užitých stávk a zejména základních podmínek zdravého bydlení. Byty musí býti budovány dokonale suché, vzdušné, náležitě prosvětlené a musí býti vybaveny přiměřeným, technickému pokroku odpovídajícím náležitě větratelým příslušenstvím.“

24. V § 15, větě první se na konci připojují slova „s výjimkou ustanovení § 22 a)“.

25. V § 16, odst. 1 a 2 se vypouštějí slova „plánovacími a“.

26. V § 16 se vsunuje za odstavec 2 nový odstavec 3 tohoto znění:

„(8) Na obnovu stavebních objektů průmyslových, provedenou mimo řízení podle části I, může býti poskytnuta podpora podle předchozích odstavců 1 a 2, bude-li opatřeno rozhodnutí ministra průmyslu podle § 8, odst. 4.“

Dosavadní odstavec 3 se označí jako 4.

27. V § 17 bude míti ustanovení č. 1 toto nové znění:

„1. převzetím státní záruky z zápůjčku poskytnutou stavebníku na úhradu nákladu spojeného s obnovou objektu až do plné výše tohoto nákladu a za zápůjčku uzavřenou obcí na obnovu zemědělských usedlostí a rodinných domků uvedených v § 3, odst. 6, po případě též“.

28. Za § 18 se vkládá § 18a tohoto znění:

„§ 18a.

Podpora na obnovu zkonfiskovaného majetku.

(1) Týká-li se podpora majetku, zkonfiskovaného podle dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa (na Slovensku podle nařízení ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa, ve znění nařízení ze dne 14. května 1946, č. 64 Sb. n. SNR), nebo podle dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy, lze podporu poskytnouti přidělci majetku nebo se svolením příslušného fondu národnímu správci a u zemědělského majetku též osobě, která obdržela objekt do správy a užívání, po případě obecně prospěšnému bytovému sdružení vytvořenému z takových osob.

(2) Dokud se určitá osoba nestane knihovním vlastníkem zkonfiskovaného majetku, postihují povinnosti uložené v § 24 osobu, které byla poskytnuta podpora.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně i o majetku, který podle § 2, odst. 3 dekretu č. 108/1945 Sb. nepodléhá konfiskaci, pokud tento majetek nebyl dosud vrácen původním majitelům podle § 4, odst. 1 zákona ze dne 16. května 1946, č. 128 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o nárocích z této neplat-

ností a z jiných zásahů do majetku vzházejících. Podporu lze v těchto případech poskytnouti původním majitelům, pokud jsou držiteli dosud nevráceného majetku.“

29. V § 19, odst. 1 se vsunují za slova „financí a vnitra“ slova „a u staveb obytných též v dohodě s ministerstvem techniky“.

30. V § 20, odst. 4 se připojuje na konci tato věta:

„Náhrada (záloha) válečné škody, nebo jiný příspěvek, podpora a pod., poskytnuté na obnovu objektu, o němž bylo výměrem o obnově rozhodnuto, že bude obnoven [§ 8, odst. 3, písm. a)], smí býti vyplaceny jen podle směrnic ministerstva, v jehož oboru náhrada (záloha), jiný příspěvek, podpora a pod. byly přiznány.“

31. V § 22, odst. 1 se vsunují za slova „financí a vnitra“ slova „a u staveb obytných též v dohodě s ministerstvem techniky“.

32. V § 22, odst. 3 se na konci třetí věty nahrazuje tečka středníkem a vsunuje toto ustanovení: „při tom nutno k tomuto důchodu domácnosti přičísti čisté služební požitky hlavy rodiny a v případech, kde celkový důchod poplatníka a příslušníků jeho rodiny včetně jejich čistých služebních požitků přesahuje částku 100.000 Kčs, též čisté služební požitky příslušníků rodiny.“

33. V § 22 se v odstavci 9 slova „v poměru vyplaceného státního příspěvku k hodnotám (v pozemku, v zachované části objektu, v penězích a pod.), kterými se vlastník zúčastnil na obnově“ nahrazují slovy „v poměru provedeného zvětšení objektu k původnímu jeho rozsahu před poškozením; spoluvlastnický podíl státu nesmí však nikdy býti větší, než jaký vyplývá z poměru vyplaceného státního příspěvku k hodnotám (v pozemku, v zachované části objektu, v penězích a pod.), kterými se vlastník zúčastnil na obnově. Objekt jest obnoven v podstatně větším rozsahu, činí-li zvětšení nejméně jednu polovinu jeho rozsahu před poškozením (zničením).“

34. V § 22, odst. 10 na konci se škrtná tečka a doplňují se tato slova:

„a na rodinné domky nejvýše se dvěma byty, každý do 80 m² výměry obytné plochy.“

35. Za § 22 se vkládá § 22 a) tohoto znění:
„C₁ Státní podpora u zemědělských usedlostí a rodinných domků uvedených v § 3, odst. 6.

§ 22a.

(1) Obce, v jejichž obvodu provede obnovu zemědělských usedlostí a rodinných domků

uvedených v § 3, odst. 6 hlavní zmocněnec, hradí náklad na provedení obnovy těchto objektů, a to do výše čtyř pětín stavebních nákladů, jichž si vyžádá obnova jednotlivých objektů v původním rozsahu. Stát poskytne obci na zápůjčku, kterou obec k úhradě nákladů uzavře, státní podporu podle § 17, č. 1 a 2, a to státní příspěvek v plné výši ročních splátek (úrok a úmor) této zápůjčky, je-li zápůjčka uzavřena za podmínek uvedených v § 20, odst. 1, č. 1 a 2 a odst. 6 a 7. Zápůjčka se knihovně nezajišťuje a bude uvolňována podle postupu stavby. Výměr o poskytnutí státní podpory podle § 17 nahrazuje schválení zápůjčky podle předpisů o schvalování obecních zápůjček.

(2) Zbýlý stavební náklad na obnovu objektů uvedených v předchozím odstavci hradí stavebník. Uzavře-li zápůjčku k uhrazení této částky nákladu, poskytne mu stát státní záruku za tuto zápůjčku podle § 17, č. 1; po dobu pěti let od skončení roku, v němž byla obnova objektu dokončena, bude stát poskytovat stavebníku státní příspěvek na roční splátky (úrok a úmor) této zápůjčky podle § 17, č. 2.

(3) Ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvy financí, sociální péče a vnitra — na Slovensku pověřenectvo techniky v dohodě s příslušnými pověřenectvy — se zmocňuje, aby přijímalo záruky a poskytovalo příspěvky na zápůjčky obci podle odstavce 1.

(4) Vláda určí nařízením, v kterých případech, do jaké míry a jakým způsobem mohou býti poskytnuty výhody obdobné výhodám uvedeným v odstavcích 1 a 2 stavebníkům zemědělských usedlostí a rodinných domků, uvedených v § 3, odst. 6, jichž obnova není prováděna hlavním zmocněncem, nebo byla již provedena.“

36. V § 23, odst. 1 se v první větě za slovo „stavebník“ vsunují slova „v případech § 22 a, odst. 1 obec“, dále se slova „zemské komisi“ nahrazují slovy „okresnímu národnímu výboru“, v třetí větě se slova „stavebního úřadu“ nahrazují slovy „okresního národního výboru, na Slovensku u státního stavebního úřadu“ a na konci odstavce se připojuje tato nová věta: „Okresní národní výbor (státní stavební úřad) žádost přezkouší a předloží s odůvodněným návrhem příslušnému ministerstvu, na Slovensku příslušnému pověřenectvu.“

37. Za § 25 se vkládá § 25a tohoto znění:

„§ 25a.

Nemůže-li stavebník zaplatiti výlohy spojené s pořízením stavebních plánů a rozpočtů ani z vlastních prostředků ani z náhrady (zálohy) válečných škod nebo z jiného příspěvku

nebo podpory, může mu okresní národní výbor, na Slovensku státní stavební úřad, přiznat ze státních prostředků potřebnou bezúročnou zálohu podle směrnice, které vydá ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem financí, pokud jde o Slovensko též po vyjádření příslušných pověřenců. Záloha se uhradí v přednostním pořadí ze zápůjčky zaručené podle ustanovení §§ 19 až 21."

38. V § 26, č. 5 se za slovem „zákon“ vsunují slova „a v knihovním pořadí jim předcházejících nezaručených zápůjčkách uzavřených k úhradě nákladů s obnovou spojených“

39. V § 26 se dosavadní text označuje jako odstavec 1, a doplňuje se novým odstavcem 2 tohoto znění:

„(2) Stavby podle tohoto zákona jsou osvobozeny od obecních poplatků stavebních, pokud toto osvobození nevyplývá již z ustanovení odst. 1, č. 1.“

40. Za § 29 se vkládá § 29a tohoto znění:

„§ 29a.

Opatření nutných zařízení komunikačních a zdravotních.

Obnovují-li se celé obce, jejich čtvrti nebo ulice nebo, provádí-li se obnova objektů na nových plochách, jest obec povinna nejpozději při provádění obnovy vybudovati nejnnutnější příjezdni komunikace a rozšířiti v potřebné míře kanalizační a vodovodní zařízení. Pokud se obcím podle platných předpisů poskytuje příspěvek na vybudování takových zařízení, budiž tento příspěvek poskytnut v přednostním pořadí obcím, které provádějí tuto výstavbu ke splnění povinností podle předchozí věty“

čl. II.

Pokud je to nutno v zájmu včasného splnění úkolů stanovených zákonem ze dne 25. října 1946, č. 192 Sb., o dvouletém hospodářském plánu, může zemský národní výbor zmocnit stavební úřad, aby v obcích, kde dosud nebylo provedeno řízení podle § 7, odst. 2 a 3 zákona č. 86/1946 Sb., provedl toto řízení a jeho jménem vydal zvláštní díleč výměr o obnově (§ 8) pokud jde o objekty, jichž obnova jest součástí úkolů dvouletého hospodářského plánu a má být provedena jinou stavební činností, než novostavbou, a pokud provedení obnovy nepředpokládá změnu upravovacího plánu.

čl. III.

Kde zákon č. 86/1946 Sb. užívá slov „ministerstvo dopravy (veřejná správa technická)“, nahrazují se tato slova slovy „ministerstvo techniky“, kde užívá slov „ministerstvo ochrany práce a sociální péče“, nahrazují se tato slova slovy „ministerstvo sociální péče“ a kde užívá slov „povereníctvo dopravy a veřejných prací“, nahrazují se tato slova slovy „pověřencetvo techniky“.

čl. IV.

Kde zákon č. 86/1946 Sb. užívá pro úpravu působnosti jednotlivých ministerstev na Slovensku slov „v dohodě s příslušnými povereníctvy“, nahrazují se slova „v dohodě“ slovy „po vyjádření“ a slovo „povereníctvo“ příslušným tvarem slova „pověřencetvo“.

čl. V.

Ministr techniky se zmocňuje, aby upravitel a ve Sbírce zákonů a nařízení uveřejnil úplné znění zákona č. 86/1946 Sb., jak vyplývá ze změn, provedených tímto zákonem.

čl. VI.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři techniky, sociální péče, financí a vnitra v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Ing. Kopecký v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Nosek v. r.

116.

Zákon

ze dne 11. června 1947

o úpravě některých právních poměrů důstojníků, rotmistrů a poddůstojníků aspirantů v záloze.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Tento zákon platí s výjimkami podle odstavce 2 pro osoby, které se staly

- a) v československé branné moci
- aa) důstojníky nebo rotmistry v záloze před účinností tohoto zákona,
- bb) poddůstojníky aspiranty v záloze před 30. zářím 1945;
- b) v armádě t. zv. Slovenského státu před 29. srpnem 1944 důstojníky, rotmistry nebo poddůstojníky aspiranty v záloze.
- (2) Z osob uvedených v odstavci 1 však nepodléhají ustanovením tohoto zákona osoby,
- a) které se staly důstojníky v záloze po absolvování škol na důstojníky v záloze zřízených po 1. říjnu 1945;
- b) na které se vztahuje zákon ze dne 6. března 1946, č. 72 Sb., o úpravě některých právních poměrů důstojníků a rotmistrů z povolání a o převzetí některých osob do československé branné moci; pro ně platí tento zákon pouze v případech uvedených v § 4, odst. 4;
- c) které se staly důstojníky nebo rotmistry z povolání po 5. květnu 1945.
- (3) Tam, kde se v tomto zákoně mluví o vojenských osobách v záloze, rozumějí se tím osoby uvedené v odstavci 1.

§ 2.

(1) Vojenským osobám v záloze uvedeným v § 1, odst. 1, písm. a) se odejme podle dalších ustanovení tohoto zákona vojenská hodnost:

a) přihlásily-li se od roku 1929 při kterémkoli sčítání lidu k německé nebo maďarské národnosti nebo staly-li se členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti nebo ucházely-li se o udělení německého nebo maďarského státního občanství;

b) byly-li dobrovolně na vedoucích místech Národní odborové ústředny zaměstnanecké, Ústředí veřejných zaměstnanců, Hlinkovy slovenské lidové strany, Svazu zemědělství a lesnictví, ledaže byly v těchto organizacích činny se souhlasem vedoucích činitelů domácího nebo zahraničního odboje, nebo byly-li dobrovolně členy Kuratoria pro výchovu mládeže, Svazu pro spolupráci s Němci, Českého svazu válečníků, Vlajky, Rodobrany, České ligy proti bolševismu, Německo-české společnosti, Hlinkovy gardy, Německo-slovenské společnosti a jiných fašistických organizací podobné povahy (§ 4 dekretu prezidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody

a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů);

c) zúčastnily-li se nepřátelského hospodářského válečného podnikání, zaujímaly-li vedoucí místo ve válečném průmyslu, pracujícím pro německou nebo maďarskou armádu, prováděly-li opevňovací práce pro Němce nebo Maďary, ledaže byly k uvedeným činnostem donuceny a nemohly se jim vyhnout, nebo obohatily-li se v souvislosti s poměry v době nesvobody;

d) podporovaly-li nebo obhajovaly-li o své újmě činy nebo slovy režim nacistů, fašistů, zrádců a kolaborantů, zejména vyvinuly-li přímo nebo nepřímo jakoukoliv činnost proti Slovenskému národnímu povstání, nebo projevíly-li se vůbec jako osoby státně nebo národně nespolehlivé;

e) byly-li po 15. březnu 1939 ve spojenecké nebo neutrální cizině a vrátily-li se v době nesvobody na území republiky Československé bez zvláštního úkolu, uloženého jim činiteli domácího nebo zahraničního odboje nebo představiteli států, které byly spojenci republiky Československé ve válce, pokud se nevrátily z důvodů hodných zvláštního zřetele;

f) odepřely-li nastoupit nebo nenastoupily-li službu v československé armádě v zahraničí, ač k tomu měly možnost;

g) odešly-li před postupující československou armádou nebo armádami spojeneckými, pokud tak neučinily z důvodů hodných zvláštního zřetele;

h) jednala-li jejich manželka způsobem uvedeným pod písm. a). Ministr národní obrany může po slyšení příslušné komise (§ 3) povolit úchytku od tohoto ustanovení, přihlásila-li se manželka v době od 21. května 1938 do 4. května 1945 v úředním hlášení za Češku nebo Slovenku nebo prokáže-li, že zůstala věrna republice Československé, nikdy se neprovinila proti národu českému nebo slovenskému a buď se zúčastnila boje za osvobození republiky Československé, nebo trpěla pod nacistickým nebo fašistickým terorem, po případě zaniklo-li manželství před účinností tohoto zákona;

i) studovaly-li v době zvýšeného ohrožení republiky na německých vysokých školách nebo žádaly-li za zápis na těchto školách, nebo dovolily-li v téže době svým nezletilým dětem, které podléhaly jejich otevské moci, aby chodily do německých nebo maďarských škol, ač měly možnost chodit do škol s vyučovacím jazykem slovanským nebo dovolily-li, aby

jejich děti žádaly za zápis na německých vysokých školách.

(2) Vojenským osobám v záloze uvedeným v § 1, odst. 1, písm. a), u nichž nenastala žádná ze skutečností uvedených v předcházejícím odstavci, ponechá se jejich vojenská hodnota.

(3) Vojenské osoby v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. b) se převezmou podle dalších ustanovení tohoto zákona do československé branné moci jako důstojníci, rotmistři nebo poddůstojníci aspiranti v záloze v hodnosti, již dosáhly v armádě t. zv. Slovenského státu před 29. srpnem 1944 nebo v československé branné moci, nebrání-li tomu některá ze skutečností uvedených v odstavci 1; vojenské hodnosti nabyté v armádě t. zv. Slovenského státu po tomto dni se neuznávají.

(4) V případech hodných zvláštního zřetele může ministr národní obrany povolit úchytku od ustanovení odstavců 1 a 3.

§ 3.

(1) K přezkoumání vojenských osob v záloze s hlediska § 2 se zřídí

a) přezkoumací komise pro vojenské osoby v záloze u velitelství divisí (dále jen „přezkoumací komise“),

b) odvolací komise pro vojenské osoby v záloze u velitelství oblastí (dále jen „odvolací komise“).

(2) Složení a místní příslušnost komisí určí, jejich členy jmenuje a jednacím řády komisí vydá ministr národní obrany.

§ 4.

(1) Přezkoumání (§ 3, odst. 1) se zavede na podkladě přihlášky.

(2) Vojenské osoby v záloze jsou povinny podat přihlášku u domovského doplňovacího okresního velitelství do 90 dnů po vyhlášení tohoto zákona. Vojenské osoby bydlící v cizině mohou tak učiniti do jednoho roku po vyhlášení zákona též u příslušného zastupitelského úřadu nebo svým prostředníkem (§ 268, odst. 4 branných předpisů, vydaných vládním nařízením ze dne 15. září 1927, č. 141 Sb.) u domovského doplňovacího okresního velitelství.

(3) Vojenské osoby v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a), které bez závažných důvodů nepodají včas přihlášku, pozbývají vojenské hodnosti dnem, jímž končí lhůta podle odst. 2; k tomuto dni se provede též výmaz a zápis podle § 292 branných předpisů. Vojenské osoby v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. b), které bez závažných důvodů nepodají včas přihlášku,

nebudou převzaty do československé branné moci jako důstojníci, rotmistři nebo poddůstojníci aspiranti v záloze. Má-li domovské doplňovací okresní velitelství za to, že přihláška nebyla podána včas, poskytne osobě podávající přihlášku vždy přiměřenou lhůtu, aby se o tom vyjádřila.

(4) Vojenské osoby v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a), které se staly důstojníky nebo rotmistry z povolání v armádě t. zv. Slovenského státu, a nepodaly přihlášku podle § 15 zákona č. 72/1946 Sb., pozbývají vojenské hodnosti dnem vyhlášení tohoto zákona. Rovněž pozbývají vojenské hodnosti osoby, o nichž bylo rozhodnuto podle části II zákona č. 72/1946 Sb., že nebudou převzaty ani jako důstojníci nebo rotmistři ve výslužbě ani jako důstojníci nebo rotmistři v záloze, a to dnem uvedeného rozhodnutí.

(5) Podrobnosti o podávání přihlášek stanoví ministr národní obrany vyhláškou v Úředním listě republiky československé a ve Věcním věstníku ministerstva národní obrany.

§ 5.

(1) Pojednavši o přihlášce, usnese se přezkoumací komise, že navrhuje ministru národní obrany,

a) aby vojenské osobě v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a) ponechal vojenskou hodnost (§ 2, odst. 2 a 4) nebo aby vojenskou osobu v záloze uvedenou v § 1, odst. 1, písm. b) převzal do československé branné moci v hodnosti, již dosáhla v armádě t. zv. Slovenského státu před 29. srpnem 1944 nebo v československé branné moci (§ 2, odst. 3 a 4), nebo

b) aby vojenské osobě v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a) odňal vojenskou hodnost, nebo aby vojenskou osobu v záloze uvedenou v § 1, odst. 1, písm. b) nepřevzal do československé branné moci jako důstojníka, rotmistra nebo poddůstojníka aspiranta v záloze.

(2) O návrhu podle odstavce 1, písm. b) uvědomí přezkoumací komise dotčenou vojenskou osobu v záloze písemně s uvedením důvodů a s poučením o právu odvolacím (§ 6). Návrhy podle odstavce 1, písm. a), jakož i návrhy podle téhož odstavce, písm. b), proti nimž nebylo podáno odvolání, předloží přezkoumací komise ministru národní obrany.

§ 6.

Proti návrhu přezkoumací komise podle § 5, odst. 1, písm. b) lze se odvolat do 30 dnů ode dne, kdy návrh byl doručen, u přezkoumací komise k odvolací komisi.

§ 7

(1) Odvolací komise může šetření provedená přezkoumací komisí doplnit buďto sama, nebo uložit doplnění přezkoumací komisí.

(2) Odvolací komise projednavši odvolání se buď připojí k návrhu přezkoumací komise, nebo navrhne ministru národní obrany, aby rozhodl, že vojenské osobě v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a) ponechává vojenskou hodnost (§ 2, odst. 2), nebo že vojenskou osobu v záloze uvedenou v § 1, odst. 1, písm. b) přejímá do československé branné moci v hodnosti, již dosáhla v armádě t. zv. Slovenského státu před 29. srpnem 1944 nebo v československé branné moci (§ 2, odst. 3).

(3) Odvolací komise předloží své návrhy ministru národní obrany

§ 8.

(1) Ministr národní obrany rozhodne o předložených návrzích (§ 5, odst. 1 a § 7, odst. 3) s konečnou platností, nejsou jimi vázán. Jde-li o majory nebo podplukovníky, může vojenskou hodnost odníti jen se souhlasem vlády, jde-li o plukovníky nebo generály, jen se souhlasem presidenta republiky

(2) Vojenské osoby v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a), kterým byla odňata vojenská hodnost nebo které jí pozbyly, se přeloží do počtu mužstva jako vojini v záloze; vojenské osoby v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. b), které nebyly převzaty do československé branné moci jako důstojníci, rotmistři nebo poddůstojníci aspiranti v záloze, náleží do počtu mužstva jako vojini v záloze.

(3) Rozhodnutí ministra národní obrany se doručí dotčené vojenské osobě v záloze skrze domovské doplňovací okresní velitelství. Rozhodnutí, kterým se vojenské osobě v záloze uvedené v § 1, odst. 1, písm. a) odnímá hodnost, nebo kterým se vojenská osoba v záloze uvedená v § 1, odst. 1, písm. b) nepřejímá do československé branné moci jako důstojník, rotmistr nebo poddůstojník aspirant v záloze, jest odůvodniti.

(4) Je-li vojenská osoba v záloze, již se rozhodnutí ministra národní obrany týká, ve státní nebo jiné veřejné službě, zašle se opis tohoto rozhodnutí příslušnému osobnímu úřadu na vědomost.

§ 9

Pokud tento zákon nestanoví jinak, platí pro řízení ustanovení vládního nařízení ze dne

13. ledna 1928, č. 8 Sb., o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů (správním řízení).

§ 10.

Soudy, vojenské i civilní úřady a jiné orgány veřejné správy jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto zákona.

§ 11.

(1) Učiní-li důstojníci a rotmistři v záloze československé branné moci, kteří dovršili 50. rok věku v letech 1938 až 1945, prohlášení podle § 158, odst. 1 a 4 branných předpisů do 90 dnů, a jde-li o vojenské osoby bydlící v cizině, do jednoho roku po vyhlášení tohoto zákona, bude k němu přihlíženo tak, jako by bylo podáno včas.

(2) Prohlášení podle odstavce 1 třeba podat zároveň s přihláškou podle tohoto zákona (§ 4) O schválení tohoto prohlášení se rozhodne zároveň s vyřízením přihlášky

§ 12.

(1) Kdo v podáních (příhláškách, jejich přílohách, návrzích, oznámeních a jiných sděleních) nebo v zápisech během řízení podle tohoto zákona vědomě uvede nebo potvrdí nepravdivé okolnosti, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, okresním národním výborem pro správní přestupek pokutou do 50.000 Kčs nebo trestem na svobodě (vězením, uzamčením) do šesti měsíců nebo oběma těmito tresty. Byla-li uložena pokuta, vyměří se zároveň pro případ její nedobytnosti náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění do šesti měsíců. Byl-li vedle pokuty uložen i trest na svobodě, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení (uzamčení) činiti více než šest měsíců.

(2) Pokuty připadají státu.

(3) Správní přestupek podle odstavce 1 se promlčuje ve lhůtě dvou roků.

§ 13.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany v dohodě se zúčastněnými členy vlády

Dr. Beneš v r.

Gottwald v r.

arm. gen. Svoboda v r